

Cesvaine piedalās "Balttour" izstādē Rīgā

No 11.-13.februārim lielākajā un svarīgākajā tūrisma izstādē Latvijā „Balttour 2011” kopīgā stendā ar Madonas un Ērgļu novadiem tika prezentēts Cesvaines novada tūrisma piedāvājums.

Izstādes apmeklētājus interesēja gan kopējais novadu piedāvājums, gan konkrētas iespējas katrā vietā. Cesvaines galvenie mērķi dalībai izstādē bija lielo grupu piesaistīšana un individuālo ceļotāju ieinteresēšana, parādot, ka Cesvainē ir ko darīt veselu dienu vai pat divas – apskatot, izmēģinot, izgaršojot un atpūšoties – parādot visu piedāvājuma bagātību.

Lielāko interesi *Balttour* izstādes apmeklētāji izrādīja par Cesvaines pils atjaunošanas gaitu,

velomaršrutiem, piedāvājumu skolēniem, kā arī to, ko Cesvaine var piedāvāt grupām papildus Cesvaines pils apskatei. Šim nolūkam bija sagatavoti kompaktdiski ar prezentācijām latviešu un angļu valodās par apskates objektiem, ēdināšanas un nakšņošanas iespējām ceļojot grupās. Sarunās ar ceļojumu organizatoriem no Latvijas un kaimiņvalstīm priecē tas, ka iepazīstinot ar piedāvājumu, parādās interese papildus Cesvaines pils apmekļojumam apskatīt arī citus objektus.

Ģimenēm un draugu grupām sagatavots atpūtas piedāvājums „Izbaudi Cesvaini”, kur aktīvākajiem, kolorītākajiem un veiksmīgākajiem ceļotājiem būs iespējams laimēt arī balvas.

turpinājums 3.lpp

Foto no tūrisma centra arhīva

Cesvaines tūrisma centra vadītāja Ilze Kalna-Elksniņa izstādē Rīgā reklamē Cesvaini.

Kā tikt galā ar traumām ziemā?

Šī ziema Latvijā raksturīga ar nepieredzētu sniega daudzumu, kas ļāvis aktīvā dzīves veida piekritējiem nodarboties ar dažādiem ziemas sporta veidiem. Taču šis gadalaiks sev līdzi nesīs arī ne tik pozitīvas lietas – auksto laika apstākļu dēļ neesam varējuši izvairīties no slidenām ietvēm. Kā sportojot, tā uz ielas nereti tiek gūtas vieglas traumas, tādēļ „Ģimenes aptieku” farmaceite Laila Šace stāsta, ar kādiem līdzekļiem šīs traumas iespējams ārstēt.

„Parasti traumām savlaicīgi negatavojas, taču, ja cilvēks ir aktīvs ziemas sporta veidu baudītājs, jāparūpējas, lai mājās aptiecinā būtu pirmās nepieciešamības līdzekļi negaidītām traumām. Ar šiem līdzekļiem der nodrošināties arī citiem, jo nelielas sadzīviskas traumas ziemā uz ielas var gadīties katram,” norāda Laila Šace.

Ja gadās pakrist uz slidenas ietves vai sportojot sasisties, bet nav lūzuma, vispirms vajadzētu sāpošo vietu attīrīt un uzlikt ledus vai citu atvēsinošu kompresi. Pēc tam var lietot aptiekās pieejamos bezrecepšu pretsāpju un pretiekaisuma gēlus ar atvēsinošu efektu. Tie ir paredzēti ārgai lietošanai – gēli ņem tūsku, zilumus un novērš iekaisumus. Tos nedrīkst lietot, ja ir vaļēja brūce – tādā gadījumā jālieto dzišanu veicinoši līdzekļi, taču ieteicams arī konsultēties ar farmaceitu, jo katrs gadījums atšķiras.

Lai novērstu pietūkuma rašanos, var lietot arī aukstuma aerosolus. Jāņem gan vērā, ka tie ir efektīvi tikai tad, ja aerosolus lieto nekavējoties. Vēl aptiekās iespējams iegādāties arī pretsāpju plāksterus, kurus pielīmē sāpošajā vietā, un tie darbojas visas dienas garumā. Šādi plāksteri gan nav piemēroti sporta traumām. Ja ir neliels sasitums vai sastiepums, tad nekādā gadījumā nevajadzētu lietot sildošus gēlus un krēmus, jo tie tikai paplašina iekaisumu. Bet sastiepuma gadījumā, lai fiksētu traumēto vietu, kustību ierobežošanai var izmantot arī elastīgo saiti.

Atkarībā no traumas sarežģītības, sasitums var pāriet nedēļas laikā, bet sastieptas saites sekas ārstējamas ilgākā laika periodā. Tomēr „Ģimenes aptieku” farmaceite neiesaka nodarboties ar pašārstēšanos un rīkoties atkarībā no situācijas – ja, lietojot gēlus un saites, labāk nepaliek, noteikti jāvērsas pie ārsta.

Mazākajiem bērniem ziemas prieki ir ne tikai sporta aktivitātes, bet arī sniegavīru velšana un sniega cietokšņu būvēšana, tādēļ vecākiem jāuzmana, lai bērni nespēlētos slapjām kājām un rokām un lai nerastos apsaldējumi. Lai izvairītos no tā, farmaceite iesaka arī rūdīties un stiprināt imunitāti: ēst ķiplokus vai ķiplokmaizes, augļus ar C vitamīnu, dzert tējas. Savukārt, dodoties ārā, gērbties atbilstoši laika apstākļiem – lai nav par karstu vai par aukstu.

turpinājums 6.lpp

Cesvainē ražoto pērk labprāt

Pārtikas veikalam “Pie arkas” februāra vidū aprit gads, kopš tas pirmo reizi vēra durvis. Cesvainieši bija iecienījuši pirms tam šajā vietā atrodošos a/s “Cesvaines Piens” veikalu, bet pēc tā aizvēršanas vairākus gadus te bija tukšums. Taču šajā vietā veikalu atvēra Gita un Valdis Mickeviči, un cesvainieši var iegādāties vietējo ražotāju produkciju. Sarunājos ar Gitu, jautājot:

Kā radās doma atvērt savu veikalu?

– 2009. gada sākumā palieko bez darba, domāju, ko darīt tālāk. Bija vēlme palikt dzīvot un strādāt tepat Cesvainē, lai nebūtu jābrauc peļņā uz ārzemēm vai jāmeklē darbs tepat Latvijā tālu prom no mājām.

Protams, bija arī kluss, senlolots

sapnis veidot savu mazo uzņēmumu, lai pati sev būtu noteicēja. Galvā pārcilāju dažādas idejas par to, ar kādu uzņēmējdarbības veidu nodarboties, bet paliku pie ieceres veidot pārtikas veikalu, kurā pircēji varētu iegādāties arī cesvainiešu mājražojumus. Diemžēl, saskaņojot savus plānus ar LR Pārtikas un veterināro dienestu, izrādījās, ka saskaņā ar

Latvijas likumdošanu, mājražotājs nedrīkst piedāvāt savu preci pārdot pārtikas veikalā – viņš

Gunas Graudiņas foto

Vieni no iecienītākajiem produktiem, kurus iegādājas pircēji.

to drīkst pārdot tikai pats savā veikalā un piedāvāt to pircējiem dažādos tirdziņos. Tā no šīs ie-

ceres bija jāatsakās, bet labā ziņa bija tā, ka drīkstu pircējiem piedāvāt svaigpienu, svaigas olas no

turpinājums 3.lpp

Lai pēdējais ceļš būtu skaists

Šobrīd rit Ķinderu kapu kapličas jumta un iekšdarbu remonts. Finansējumu darbiem radusi pašvaldība, bet darbus veic Andrejs Aveniņš. Pie remonta darbiem palīdz domes labiekārtošanas darbu strādnieks Pēteris Antonovs un ESF projekta stipendiāti, kā arī līdzdarbojas cilvēki, kas saņem garantētā minimālā ienākuma pabalstus.

Pēteris stāsta, ka remonts kaplicai bija nepieciešams sen, jo jumts savu laiku nokalpojis un

turpinājums 7.lpp

Rītmās Zeļņukas foto

Remonta laikā darba daudz. No kreisās Andrejs Aveniņš un Pēteris Antonovs.

3. februāra domes sēdē:

- Izdeva saistošos noteikumus Nr. 2 „Cesvaines novada domes 2010. gada budžets”.
- Apstiprināja Cesvaines novada domes ceļu un ielu fonda vidējā termiņa programmas grozījumus 2010. – 2012. gadam.
- Apstiprināja Cesvaines sociālā dienesta Sociālās aprūpes nodaļas viena klienta uzturēšanās izmaksu tāmi 2011. gadā, kas ir Ls 4497,65 gadā.
- Apstiprināja Cesvaines vidusskolas audzēkņu uzturēšanas izmaksu izdevumu tāmi 2011. gadā – Ls 613,07 uz vienu audzēkni gadā.
- Apstiprināja Cesvaines novada domes vispārējās pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņu uzturēšanas izmaksu tāmi 2011. gadā – Ls 1017,72 uz vienu audzēkni gadā.
- Noteica mēneša darba algas Cesvaines vispārīgizglītības skolu direktoriem un profesionālās ievirzes izglītības skolas direktoriem.
- Atļāva Cesvaines vidusskolas direktoram, veicot pedagogu tarifkāciju, pedagogu zemākajai mēneša darba algas likmei piemērot koeficientu 1,18.
- Atļāva Cesvaines vidusskolas direktoram, veicot direktora vietnieku tarifkāciju, zemākajai mēneša darba algas likmei piemērot koeficientu 1,33.
- Algu starpību starp zemāko mēneša darba algas likmi un noteikto mēneša darba algas likmi pedagogiem un direktora vietniekiem veikt no valsts budžeta mērķdotācijas.
- Nolēma pieņemt biedrības „Latvijas Pašvaldību savienība” dāvinājumu – divdesmit dāvanu kartes „Elektrības norēķinu karte – 500 kWh”, ar kartes nominālvērtību Ls 37,15. Kopējā dāvanu karšu vērtība Ls 743, kas jānodod trūcīgajām māsaimniecībām.
- No Cesvaines vidusskolas pamatlīdzekļu uzskaites nolēma izslēgt abus vecos autobusus un tos pārdot par 1000 un 1100 latiem.
- Nolēma no administratīvās komisijas izslēgt Jāni Vizuli. Administratīvās komisijas sastāvā ievēlēja Ansi Graudiņu.
- Apstiprināja Cesvaines novada domes administratīvās komisijas nolikumu.
- Apstiprināja amatu klasificēšanas rezultātus pašvaldības iestādēs.
- Izskatīja jautājumu par domes darbinieku amata vienību sarakstu un amatalgām, bet lēmuma pieņemšanu atlika uz nākamā sēdi.

A.Priediša sirdsdomu gaismas lokā

Ziemotā pēcpusdienā Cesvaines domes zalē, bibliotēkas vadītājas Vēsma Noras aicināti, bija sanākuši dzejas gaismas alkstoši klausītāji.

Tikšanās iesāka Vēsma, iepazīstinot ar dzejnieka Andra Priediša personību un daiļradi.

Arī domes priekšsēdētājs Vilnis Spāts dalījās atmiņās par sev tuvu cilvēka dzīvi. Neparasti stiprs, daudzveidīgu dzīves gudrību pārbagāts vīrs – tāds ir Andris Priedītis. Šķiet, Kraukļu zemes, koku, pļavu ziedu spēku bērnišas dienās sevī uzņēmis jauneklīgs gadu ritumā pārtapis zintniekā. Un tikai vēlāk, piecdesmit divu gadu vecumā, sirds atdota dzejai, aforismiem, kas divdesmit kopdzīves gados ar sievu Sandru, sievas rūpīgi sakārtoti, pārtapuši piecpadsmit grāmatās. Kaut arī jaunāko krājumu „Dzīvība – šim brīnīšajam laikam” lasītāji atvēra pēc dzejnieka aiziešanas mūžībā, autora klātesamība bija jūtama visā atvērtības svētku gaitā. Kālab tā?

Tālab, ka A.Priedītim dzīves brieduma gados, jo īpaši laimējies – dzīvesbiedre Sandra ne

vien dāvājusi piecus jaukus bērnus, bet mīļi, sirdsgaiši un rūpīgi gādājusi (un turpina to darīt!) par dzejnieka daiļrades kopā-vākšanu un publicēšanu.

Ne mazums lašs par dzejnieku sievu mūža skaudrumu (Rainis, O.Vācietis, M.Čaklais)... Un šajā Gaismas sieviešu pulciņā šobrīd jo spilgti izgaismojas Andra Priediša līdžgaitniece, mīļās sievas piecpadsmit grāmatās. Kaut arī jaunāko krājumu „Dzīvība – šim brīnīšajam laikam” lasītāji atvēra pēc dzejnieka aiziešanas mūžībā, autora klātesamība bija jūtama visā atvērtības svētku gaitā. Kālab tā?

Tālab, ka A.Priedītim dzīves brieduma gados, jo īpaši laimējies – dzīvesbiedre Sandra ne

Prieks, radošums, vēlme iepazīt, apkopot, izsijājot vērtīgāko, - tādas izjūtas Sandra viesa ik klausītājā ar savu stāstu. To bagātināja komponista Adriana Kukuvasa dziesmu melodiju atskaņojumi ar A.Priediša dzejas vārdiem, televīzijas teātra ieraksts, kurā skanēja dzeja paša autora lasījumā, kā arī aktiera Jāņa Skaņa izpildījumā.

Un tas viss uz dabas krāsainā fona.

Dievs, Daba, Darbs – šīs klasiskās vērtības apliecina A.Priediša daiļrade. Būtu labi, ja arī Cesvaines vidusskolas jaunieši un pedagogi tuvāk iepazītos ar dzejnieka Andra Priediša personību, jo viņš taču ir arī mūsu novadnieks. Palīdziet ar mūsu mīklēm!

Ilga Holste

A.Priediša sieva Sandra, meitas un bibliotēkas vadītāja Vēsma Nora (pa labi).

Ziemas prieki rūķu ciemā

20. janvārī rūķi Možulis (Sandra Āriņa) un Božulis (Jana Medniece) kopā ar bērniem, vecākiem un vecvecākiem pārliecinājās, ka dziļais sniegs sevi glabā arī patiesu prieku.

Sākumā bērni vēroja kā plastmasas pudelēs iekrāsojam ūdeni ar guaša krāsām. Sākās zīmēšana ar krāsu pudelēm uz sniega vaļņiem. Interesanti ne tikai bērniem, bet arī mums pieaugušajiem, jo šādi zīmējam pirmoreiz. Paldies vecākiem par piedalīšanos ziemas sporta izpriecu pasākumā!

Īpaši pateicāmie aktīvajiem vecākiem un vecvecākiem.

Nosportojušies sārtiem vaļņiem, visi draudzīgi atgriezās grupā, lai zaudētos spēkus atgūtu ar „īpašo” silto tēju, cepumiem, saldumiem, ko bija sarūpējuši bērnu tuvākie cilvēki.

Paldies vecākiem un vecvecākiem par piedalīšanos ziemas sporta izpriecu pasākumā!

Jana Medniece, Sandra Āriņa, skolotājas

Vieglās sniega pikas nekrita kastē, kā to vēlējas bērni, pienešām mērķi (kasti) tuvāk – un viss izdevās kā iecerēts.

Renārs Briedis pamanīja sniegā no auklām izlikto zaķi, kuru visi kopīgi piepildījām ar sniegu. Zaķis tika pie skaidstām čiekuru acīm un purniņa, kā arī pie īpaši garām ūšām.

Rūķi vedināja bērnus, vecākus un vecvecākus sameklēt iestādes teritorijā „konfekšu” koku. Atroda, bet līdz tam bija jānokļūst rūpas. Gan mazie, gan lielie arī ar šo uzdevumu tika galā veiksmīgi.

No konfekšu koka līdz bērnu dārzā ieejas durvīm bija jāskrien „veselības skrējieni”, kurā piedalījās arī bērnu dārzā māsiņa Ligita Pipcāne. „Cik veselīgi un jauki!” – tā pēc skrējiena teica māsiņa. Pēc viņas ierosmes mēs

Lielu un mazu ziemas prieku baudītāji.

Brauciens ar ragaviņām sagādāja īpašu prieku.

turpinājums no 1.lpp

Cesvainē ražoto pārķ

zemnieku saimniecībām, kurām nokārtota atļauja šo produktu tiešajai tirdzniecībai, kā arī vietējos augļus, ogas un dārzeņus.

Svaigu olu piegādātāju tā arī man nav izdevies atrast, savukārt šī gada laikā ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar z/s „Kūrēni”, no kuras veikalam tiek piegādāts svaigpiens. Savā veikalā cenšos maksimāli piedāvāt arī pārējo Cesvaines novadā esošo pārtikas ražotņu produktus: a/s „Cesvaines piens” piena produktus, skābētus kāpostus no z/s „Kalna-Kūlieši”, Daigas Iškānes konditorejas izstrādājumus, z/s „Jaunspieķi” iegūto medu, SIA „Vaski” audzēto kazu gaļas konservus, z/s „Kūrēni” audzētos dārzeņus un zemenes.

Plānojot veikala ieņēmumus, nekādas lielas ilūzijas neloļoju, jo zināju finanšu rādītājus agrāk šajās telpās esošajam a/s „Cesvaines piens” veikalam, bet cerēju, ka, divatā mums ar vīru strādājot, izdosies nopelnīt iztikai ģimenei. Esmu priedzīgs, ka līdz šim mums tas ir izdevies.

Ar kādām problēmām šī gada laikā esi saskāris?

– Kā mazais uzņēmējs tagad izjūtu, par ko pēdējā laikā daudz runā masu medijos – nodokļu slogi ir ļoti smags. Pēc nodokļu, kredīta un visu maksājumu nomaksas nekādas daudz pāri nesānāk. Lai kā man gribētos pieņemt darbā vēl kādu cilvēku, kas kaut nedaudz varētu mani atslodot, pašlaik to nevaru atļauties.

Kā mazam uzņēmējam, darot visus darbus pašam, grūti ir izsekot jaunajām likumdošanas prasībām. Piemēram, man ir jāatbild arī par marķējuma (informācijas uz preces iepakojuma) atbilstību likumdošanas prasībām. Tas nozīmē, ka man jāzina visas prasības un jāspēj preču pieņemšanas brīdī pārbaudīt marķējuma pareizību, lai neatbil-

Gīta Mickēviča un Antonijas kundze, kura labprāt iepērkas šajā veikalā.

stības gadījumā šo precī atgrieztu atpakaļ. Uzskatu, ka vienkāršāk būtu, ja šī neatbilstība no kontrolējošo institūciju puses tiktu konstatēta un novērstā posma pašā sākumā – ražošanas uzņēmumā.

Jāatzīst, ka sākumā bija grūtāk. Pēc nostrādātā gada ir uzkrāta pieredze, iegūtas iemaņas, un līdz ar to – pieļauto kļūdu ir mazāk, arī mazāk zaudējumu.

Veikalu skar arī Cesvainē notiekošās tūrisma aktivitātes.

– Jā, vasarā tūristi nāk ne tikai pēc saldiejuma un atspirdzinošiem dzērieniem, bet iegādājas arī vietējo produkciju, piemēram, sieru. Notiekot tūrisma aktivitātēm Cesvainē, iesaistītos tūrisma centra organizētajās aktivitātēs. Viena no tām pagājušajā vasarā bija pils un muizas nedēļa. Pateicoties „Cesvaines pienam”, veikalā bija iespēja degustēt sierus. Tāpat atsauceibu un pozitīvas emocijas guvu no velomaratonā „Tour de Lat Est” dalībniekiem, kuriem viens no manas pārtikas tehnologa zināšanas, lai palīdzētu orientēties plašajā piena produktu klāstā.

Ko gaidi no pircēja un ko viņi no tevis?

– Pircēji no manis gaida, lai veikalā būtu vienmēr pilns klāsts produktu un, protams, lai vienmēr tie būtu svaigi. Savukārt es no pircējiem gaidu sapratni, ja kāds

turpinājums no 1.lpp

Cesvaine piedalās “Balttour” izstādē Rīgā

Izveidoti materiālā iekļauti trīs maršruti pa Cesvaini:

1) Pastaigu maršruts, kas ietver kultūrvēsturiskā mantojuma iepazīšanu un interesantākos objektus Cesvaines pilsētā

2) Automaršruts, kas 26 km garumā piedāvā skaistākās un interesantākās tūrisma vietas Cesvaines novadā

3) Velomaršruts, kurš izstrādāts ar marķēti jau pagājušajā gadā

Saprotamībai un uzskatāmībai iegādātas kvalitatīvas SIA „Jāņa sēta” kartes, kurās maršruti iezīmēti.

Visos piedāvājumos liels uzvars likts uz Cesvaines īpašo un gardo lietu baudīšanu. Arī izstādē tūrisma saimniecība „Jurguci” savu produkciju prezentēja jau pirmajās atvērtības stundās, kas atvēlētas žurnālistiem un tūrisma profesionāļiem. Objektu saimniecība klātbūtnē izstādē, nenoliedzami piesaista cilvēkus un rada uzticību piedāvātajam produktam.

Lai informētu un visa gada garumā interesentiem atgādinātu par

Cesvaini, tika izveidoti pasākumu kalendāriši, kur atzīmēti gada lielākie Cesvaines pasākumi. Kā atzina izstādes apmeklētāji, tieši kultūras un atpūtas notikumi kļūst arvien svarīgāki un izšķiršāki ceļojumu izvēlē, – to dēļ cilvēki aizbrauc uz kādu vietu un papildus pasākumu iepazīst arī apkārtnes interesantākos objektus.

Balttour izstādē šogad bija kupli pārstāvēta un apmeklēta – 22 500 apmeklētāji, no kuriem 4500 bija tūrisma profesionāļi un 600 izstādes – gadatirgus dalībnieki no 34 valstīm 230 stendos. Salīdzinājumam pagājušajā gadā izstādē pie-

dalījās 207 dalībnieki no 25 valstīm un izstādi apmeklēja 17 042 interesenti.

Jāatzīst, ka noteikti ir vērts piedalīties izstādē arī turpmāk, jo tā ir iespēja īsā laikā par savu piedāvā-

Saimniecības “Jurguci” saimnieki Kristiana un Matīss apmeklētājiem reklamē Cesvaini.

jumu informēt daudzus cilvēkus, noskaidrot, kas cilvēkus interesē, kādi ir viņu priekšstati par Cesvaini un ko viņi meklē savām brīvdienām un atpūtai.

Ilze Kalna-Elksniņa, Cesvaines tūrisma centra vadītāja

Hermīne Vietniece (1925. – 2008.), kārkļēniete, kuras sarakstītie stāsti un romāni ir zināmi ne vien cesvainiešiem, bet arī visā Latvijā. Šoreiz piedāvājam viņas stāstu -

Viņi atsaucās

Divas nedēļas pagājušas pēc sludinājuma avīzē. Tur nebija nekā lieka – tikai daži teikumi: vēlos iepazīties nopietnā precībā nolūkā ar pušiem no 23 – 28 gadiem. Ramona, Vainecē, p.k.13.

Saņēmu trīs vēstules. Pirmā: „Studēju Mehanizācijas fakultātē 3. Kursā. Ja vēlies tuvāk iepazīties, atstā foto, bez tā neatbildēšu. Jurgis Jelgavā.”

Otrā: „Nepazīstamā! Esmu komersants, 28 gadus vecs. Lai turpinātu saraksti, vajadzīgas zināšanas par Jūsu vecumu, nodarbošanos. Rīga, p.k. 917. Inguss.”

Trešā: „Meitenī! Cik nojaušams, esat laucinieci, tieši tāpēc rakstu. Neesmu vairs jauns (27 gadi), bet tā ir sanācis, ka neesmu precējies. Šoziem nomira māte. Labi būtu satikt meiteni, kas gribētu dzīvot zemnieka mājā ar 26 ha zemes un pulciņu visādā mājlopu. Gaidīšu Jūsu vēstuli. Raimonds – „Upeslīcos”, Aizputē.”

Ilgi raugos dažādājos atbildēs. Aizsūtīju visiem vienādu tekstu: „Tikko pabeidzu ģimnāziju. Man būs bērns. Ramona.”

Pēc trim dienām saņēmu vēstuli no Ingusa: „Neizprotamā! Vārbut vēlaties mainīt dzīvesvietu? Kur Jūs bijāt nodomājuši tālāk turpināt izglītību? Vai māmīpai esat pastāstījusi par notikušo? Vai Jūs pieņemsiet no manis materiālu līdzību? Ar sveicienu – Inguss.”

Piektajā dienā pienāca Raimonda uzrakstījums: „, Mīļā Ramona! Par to nemaz nav jāskumst. Manā dārzā aug visādas ogas. Nupat par zemenēm saņēmu 300 latus. Briest avenes, ķirši, plūmes. Pie manis var braukt kaut vai rītu. Būsi mīļi gaidīta. Tad par saimniecību rūpējās mātes māsa – lēnprātīga, laba večiņa. Kad Tu ar mazo dzīvosi manā sētā, visi kakti būs turības pilni. Vai man aizbraukt pie Taviem tuviniekiem? Mēģināšu izbīvēt vienu dienu, tad visu nokārtosim! Ar mīļu sveicienu – Raimonds.”

Pēc nedēļas tomēr atbilde no Jurgā: „Aušā! Kādu muļķību Tu atkal gribi izdarīt? Vēl lielāku purvu izveidot savā dzīvē? Vai ceri laimi iegūt, ja apprecēsies? Kurš vīrietis Tev vēlāk nepārmetīs, līdzko iznāks mazākā saskriešanās? Mans hobijs līdz šim bija lasīt daudzās vēstules, saņemt foto no dažāda vecuma sievietēm. Tā bija tikai spēle. Uzzinot par Tavu skarbo patiesību, kļuva skumji. Nevaru apjaust Tavu vieglprātību – bez aizsarglīdzekļiem atdoties, nedomājot, kas notiks pēc tuvības brīža. Vai tiešām Tev nebija iespējas laikus izdarīt abortu? Un Tu tagad gribi krist kāda dzērāja vai skuoņa veča rokās? Stulba doma: „Ka tikai vīrs!” Apstājies! Meklē auklītis bērnam un domā ar steigu par iestājeksāmeniem, kurus Tu kādreiz biji iecerējusi. Neaušojies! Jurgis.”

Arī mana otrā vēstule visiem vienāda: „Tēvs un māte aizgāja bojā nelaimes gadījumā. Pēdējos divus gadus dzīvoju pie vecmāmiņas - pensionāres. Mums ir govys un cūkka. Dzīvojam tuvu centrām, tāpēc varēju palīdzēt mājas darbos un mācīties.

turpinājums nākošajā numurā

turpinājums no 1.lpp

Ja, pārnākot mājās, bērns ir nosalis, viņam jādod dzert karsta tēja vai jāizkarsē kājas karstā vannā.

Laila Šace brīdina – ja bērns pārak ilgi uzturas ārā, pastāv draudi gūt apsaldējumus. Tos var iegūt ne tikai tad, kad gaisa temperatūra ir zem nulles, bet arī tad, ja ir mitrs un vējains laiks – tad ķermeņa siltuma zudums ir intensīvāks. Apsaldējumu rašanos veicina arī asinsrites traucējumi, piemēram, apģērbs un apavi, kas spīez.

Visbiežāk apsaldējumam pakļauti kāju un roku pirksti, seja un ausis. Aukstuma iedarbībā asinsvadi sašaurinās, līdz ar to tiek traucēta audu asins apgāde. Ar laiku asinsvados izveidojas trombi, asinsrite apsaldētajā apvidū kļūst nieespējama, un cietušie audi iet bojā.

Šī parādība attīstās arī tad, kad aukstuma iedarbība jau beigusies, tāpēc par apsaldējuma smaguma un plašuma pakāpi var spriest tikai pēc vairākām dienām. Zemas temperatūras iedarbībā apsaldētā vieta kļūst bāla, cietušais jūt dedzinošas vai durtišāns sāpes, kas vēlāk pāriet, jo aukstums izraisa jušanas traucējumus. Pārmaiņas audos vērojamas tikai pēc tam, kad apsaldētā ķermeņa daļa ir sasildīta.

Gūstot apsaldējumu, noteikti jāvēršas pēc ārsta palīdzības, taču, ja ārsts nav pieejams, pirmā palīdzība viegla apsaldējuma gadījumā ir konkrēto ķermeņa daļu lēni sasildīt. Ja apsaldēta roka vai kāja, to var iegremdēt remdenā ūdenī, tam pakāpeniski pieļejot siltāku līdz tā temperatūra sasniedz 40°. Asinsrites uzlabošanai apsaldēto vietu ūdenī viegli masē.

Ja apsaldēto vietu nevar iegremdēt ūdenī, to masē ar tīru, nomazgātu roku vai vati, kas samērcēta 40 – 70° spirta šķīdumā vai degvīnā. Pēc tam apsaldēto ķermeņa daļu pāršien un silti nosedz. Ja izveidojušies pūšļi, tos nekādā gadījumā nedrīkst masēt, pārdurt vai pārgriezt. Nekādā gadījumā apsaldēto ķermeņa daļu nedrīkst sildīt pie uguns vai kāda karsta priekšmeta (jušanas traucējumu dēļ var rasties apdegums), nedz arī berzēt ar sniegu (var ievainot ādu).

Laila Šace norāda, ka nekādā gadījumā lielā aukstumā nevajadzētu lietot alkoholu, jo tad cilvēks ir sasilis un neļūt aukstumu, kas var beigties letāli. Savukārt iedzīvotājiem, kuri dodas sportot ārpus Latvijas, „Ģimenes aptieku” farmaceite iesaka neaizmirst aptiecinās pamatlīetas – pretsāpju līdzekļus, plāksterus, ibuprofēnus, pretiekaisuma gēlus un citus, jo bieži vien ārzemēs bezrecepšu medikamenti nopērkami ar recepti, turklāt cenu starpība var būt ievērojama.

Lai varam smaidīt tāpēc, ka skaisti zobi

Cesvainē par zobārsti divus gadus strādā Alise Leimane. Alise ir cesvainiete, kura pēc Cesvaines vidusskolas absolvēšanas turpinājusi mācības Rīgas Stradiņa universitātes Stomatoloģijas fakultātē. Tagad viņa ir diplomēta zobārste, kura sākt patstāvīgas darba gaitas izvēlējusies arī savā dzimtajā pilsētā. Alisei palīdz māsiņa Inga. Cesvainē Alise strādā katru otro nedēļu, saglabājot darba vietu arī Rīgā.

Alisi par sarunu biedri izvēljos tāpēc, ka viņa ir viena no retajām, kura, pabeidzot studijas, atnākusi strādāt uz savu dzimto pilsētu. Mēs zinām, ka jaunieši laukos neatgriežas, jo šeit nav darba.

Skolu absolventiem jāprot izvēlēties pareizā profesija, jo šodienas situācija rāda, ka ir specialitātes, kurās ir kadru pārprodukcija. Kā ir ar stomatoloģiem?

– Rīgā zobārstu ir daudz, bet laukos viņu trūkst.

Kāpēc tā?

– Tam ir vairāki iemesli. Rīgas daudzajiem zobārstiem darba grafiks nav pāršļogots. Ārsti var pieņemt mazāk pacientu, bet samaksa ir lielāka, lai nodrošinātu gan inovācijas kabinetā, gan ārsta nepārtrauktu izglītošanu. Uz laukiem, manu prāt, nenāk galvenokārt tāpēc, ka visi draugi un kolēģi palikuši Rīgā. Nav ar ko kopā pavadīt brīvo laiku, piedalīties dažādās aktivitātes un izklaidēs. Rīgā reti kurā kabinetā strādā viens ārsts. Piemēram, praksē, kurā es strādāju, mēs esam trīs ārsti un viena higiēniste. Prakses īpašniece ir ķirurģe, līdz ar to ik dienu es varu no viņas mācīties. Mēs visas viena no otras kaut ko mācāmies, apmaināmies ar interesantāko pieredzi. Aktīvam cilvēkam ir ļoti būtiski, kāda ir vide un iespējas, kurā viņš dzīvo. Bet, ja ir vēlēšanās, arī laukos var atrast interesantas izklaides. Es ticu, ka Cesvainē būs arvien vairāk pozitīvu, aktīvu cilvēku.

Vai nenogursti, strādājot divās vietās, braucot katru nedēļu uz Rīgu un atpakaļ?

– Nē, tas ir interesanti. Vilciena vai autobusa varu palasīt. Katrai vietai ir savi plusi. Cesvainē - svaigs gais, klusums, mammaš gatavotie labumi. Tur – draugi, pasākumi, kursi. Maniem kursabiedriem daudziem ir tā, ka viena darba vieta ir Rīgā, otra - savā dzimtajā pilsētā. Par iespēju strādāt Cesvainē esmu pateicīga arī kabinetā izveidotājiem un īpašniekiem – Raimondam Jēgeram un Egīlam Skrīdam. Priecejos par mūsu veiksmīgo sadarbību. Nezinu vai tā ir drošības sajūta vai kas cits, bet kur citur, ja ne vietā, kur tev viss zināms. Rīgā strādāju tāpēc, ka mācoties vēl tikai 3. kursā, daktere mani pieņēma praksē. Sāku kā asistente, vēlāk kā higiēniste un tagad – ārste. Rīgā man ir izveidojies zināms klientu loks. Pacienti un viņiem sniedzamie pakalpojumi Rīgā un te atšķiras.

Kā atšķiras?

– Cesvainē ir vairāk akūtu gadījumu nekā Rīgā. Tās vienmēr ir interesanti. Katra situācija ir atšķirīga, ir jāizlemj kā rīkoties. Un

ķirurģija mani vienmēr ir saistījusi. Bet

kopumā visvairāk mani iepriecina, ja varu savest kārtībā visu mutes dobumu. Ir aizraujoši izmeklēt pacientu, izdomāt, kas darāms, tad sastādīt plānu – kas raujams, kas labojams, kas aizvietojami. Parasti pirms sāku labot zobus, iesaku veikt mutes higiēnu. Nofrīt zobakmeni, aplikumu. Ne reti cilvēks atnāk ar sliktu mutes higiēnu un vēlas tikai skaistus priekšzobus, bet tas nav risinājums, jo pacientam zobārsts būs jāpemeklē visu laiku. Ja ir slihta higiēna, zem plombām kariess veidojas atkārtoti. Ir svarīgi saprast, ka katrs pats piedalās savas mutes veselības veicināšanā. Zobārsts viens nevar novērst jaunu bojājumu veidošanos. Lielākais darbs ir pašam pacientam. Prieks ir tad, ja savēdam zobus kārtībā, paralēli uzmanot, lai pacients pareizi tīrītu zobus un mutes dobums būtu tīrs. Bet pēc pusgada atnākot uz pārbaudi, šim pacientam nav jaunu bojājumu. Parasti pie tīras mutes sajūtas pierod. Un, lai cik sa-piedalīties dažādās aktivitātēs un izklaidēs. Rīgā reti kurā kabinetā strādā viens ārsts. Piemēram, praksē, kurā es strādāju, mēs esam trīs ārsti un viena higiēniste. Prakses īpašniece ir ķirurģe, līdz ar to ik dienu es varu no viņas mācīties. Mēs visas viena no otras kaut ko mācāmies, apmaināmies ar interesantāko pieredzi. Aktīvam cilvēkam ir ļoti būtiski, kāda ir vide un iespējas, kurā viņš dzīvo. Bet, ja ir vēlēšanās, arī laukos var atrast interesantas izklaides. Es ticu, ka Cesvainē būs arvien vairāk pozitīvu, aktīvu cilvēku.

– Reizi pusgadā. Tad, ja arī ir kāda problēma, tā ir vieglāk atrisināma. Mēs atzīmējam arī vietas, kurās bojājums sāk veidoties, brīdinām pacientus, kuras vietas jākopj uzmanīgāk. Pēc pusgada šim vietām pievēršam lielāku uzmanību. Protams, nekur neizbēg arī tie neapzinīgie – tādi, kas neatceras, kad pēdējo reizi pie zobārsta bijuši. Priecejos, ka šie pacienti saņemams, un tomēr nāk pie zobārsta. Kautrēties nevajag ne par ko. Parasti salīdzinu šo situāciju ar manikīru – arī pie manikīra nevienš vienmēr, tātd darbs būs. Bet otra – man šis darbs patīk. Patīk dažādība. Nav divu vienādu pacientu, nav divu vienādu variantu kā ārstēt. Profesijas izvēlē iedvesmoja daktere Ināra Kalniņa un kādreiz Cesvainē praktizējošā daktere Silvija Pudāne. Viņas vienmēr priecejas par to, ko dara. Un tas ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai jebkurš darbs veiktos. Mēģinu iestiesies pacienta ādā un spēt saprast, kas kuram būtu labākais. Profesija ir arī tāda, kurai ir stabils pamats – ārstniecība. Ja nu man pēkšņi nepatīk šī specialitāte, vienmēr var pārkvalificēties citā jomā, jo ārstam nepieciešamo zināšanu pamatbagāža jau man ir. Ja kādreiz izdomāšu darīt ko citu, mā-

Alise Leimane dara sev rīkamu darbu.

cīšos un darīšu ko citu. Pagaidām ar darbu esmu apmierināta. Jo vairāk strādāju, jo vairāk patīk. Bet svarīgi priekš manis ir nenoturulnīeties. Tas nozīmē, nepalikt vienaldzīgam un vēsam pret to, ko daru. Man ir sajūta, ka visu daru maksimāli, tas ir, visas emocijas izlaižu caur sevi, iejūtos pacienta ādā. Reiz ar māsiņu diskutējām kā būtu, ja nebūtu tādas aparatūras kāda ir šodien. Ja pie labošanas nebūtu anestēzijas, kā tas kādreiz bija. Vai tad mums šis darbs mums patīk? Vai būtu patīkami ikdienas vadīt nešķīstu, bieži cilvēks kopumā sāk par sevi vairāk rūpēties. Vēl atšķirība ir tā, ka Cesvainē cilvēki nāk pēc salabotiem zobiem, tādiem, kas kalpos ilgāk. Savukārt Rīgā – pēc estētiskas, specifiskām ķirurģiskām manipulācijām. Citreiz es neredzu, ko pacientam darīt, viss ir kārtībā, bet viņš ir izdomājis, ko vēlas. Tad kopā izvērtējam vai tas nekaitē zobiem un, vai patiešām nepieciešams. Dažkārt, Cesvainē pacientam nepieciešams veikt sarežģītākas manipulācijas, kuras es Rīgā nosūtītu veikt pie cita speciālista. Šeit – jā-dara vien pašai. Ja jūtu, ka varu, un pacients piekrīt, daru. Svarīgākais, komunicēt ar pacientu, izskaidrot situāciju, kopā izdomāt. Man patīk strādāt ar cilvēku, ja viņš zina ko mēs darām, kāpēc un kāds rezultāts gaidāms. Ja šaubos, vai spēšu veikt, runāju ar cilvēku, vai viņš var atļauties to veikt pie speciālista Rīgā, vai vēlas to darīt šeit.

Kāpēc izvēlējies zobārsta arodu?

– Viena lieta, ka zobi ir jālabo vienmēr, tātd darbs būs. Bet otra – man šis darbs patīk. Patīk dažādība. Nav divu vienādu pacientu, nav divu vienādu variantu kā ārstēt. Profesijas izvēlē iedvesmoja daktere Ināra Kalniņa un kādreiz Cesvainē praktizējošā daktere Silvija Pudāne. Viņas vienmēr priecejas par to, ko dara. Un tas ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai jebkurš darbs veiktos. Mēģinu iestiesies pacienta ādā un spēt saprast, kas kuram būtu labākais. Profesija ir arī tāda, kurai ir stabils pamats – ārstniecība. Ja nu man pēkšņi nepatīk šī specialitāte, vienmēr var pārkvalificēties citā jomā, jo ārstam nepieciešamo zināšanu pamatbagāža jau man ir. Ja kādreiz izdomāšu darīt ko citu, mā-

cīšos un darīšu ko citu. Pagaidām ar darbu esmu apmierināta. Jo vairāk strādāju, jo vairāk patīk. Bet svarīgi priekš manis ir nenoturulnīeties. Tas nozīmē, nepalikt vienaldzīgam un vēsam pret to, ko daru. Man ir sajūta, ka visu daru maksimāli, tas ir, visas emocijas izlaižu caur sevi, iejūtos pacienta ādā. Reiz ar māsiņu diskutējām kā būtu, ja nebūtu tādas aparatūras kāda ir šodien. Ja pie labošanas nebūtu anestēzijas, kā tas kādreiz bija. Vai tad mums šis darbs mums patīk? Vai būtu patīkami ikdienas vadīt nešķīstu, bieži cilvēks kopumā sāk par sevi vairāk rūpēties. Vēl atšķirība ir tā, ka Cesvainē cilvēki nāk pēc salabotiem zobiem, tādiem, kas kalpos ilgāk. Savukārt Rīgā – pēc estētiskas, specifiskām ķirurģiskām manipulācijām. Citreiz es neredzu, ko pacientam darīt, viss ir kārtībā, bet viņš ir izdomājis, ko vēlas. Tad kopā izvērtējam vai tas nekaitē zobiem un, vai patiešām nepieciešams. Dažkārt, Cesvainē pacientam nepieciešams veikt sarežģītākas manipulācijas, kuras es Rīgā nosūtītu veikt pie cita speciālista. Šeit – jā-dara vien pašai. Ja jūtu, ka varu, un pacients piekrīt, daru. Svarīgākais, komunicēt ar pacientu, izskaidrot situāciju, kopā izdomāt. Man patīk strādāt ar cilvēku, ja viņš zina ko mēs darām, kāpēc un kāds rezultāts gaidāms. Ja šaubos, vai spēšu veikt, runāju ar cilvēku, vai viņš var atļauties to veikt pie speciālista Rīgā, vai vēlas to darīt šeit.

Ko iesaki pacientiem?

– Galvenais ir tīrīt zobus. Ar kādu zobu pastu vai birsti – tas nāk jau pēc tam. Ja jūt, ka aplikums veidnāma. Mēs atzīmējam arī vietas, kurās bojājums sāk veidoties, brīdinām pacientus, kuras vietas jākopj uzmanīgāk. Pēc pusgada šim vietām pievēršam lielāku uzmanību. Protams, nekur neizbēg arī tie neapzinīgie – tādi, kas neatceras, kad pēdējo reizi pie zobārsta bijuši. Priecejos, ka šie pacienti saņemams, un tomēr nāk pie zobārsta. Kautrēties nevajag ne par ko. Parasti salīdzinu šo situāciju ar manikīru – arī pie manikīra nevienš vienmēr, tātd darbs būs. Bet otra – man šis darbs patīk. Patīk dažādība. Nav divu vienādu pacientu, nav divu vienādu variantu kā ārstēt. Profesijas izvēlē iedvesmoja daktere Ināra Kalniņa un kādreiz Cesvainē praktizējošā daktere Silvija Pudāne. Viņas vienmēr priecejas par to, ko dara. Un tas ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai jebkurš darbs veiktos. Mēģinu iestiesies pacienta ādā un spēt saprast, kas kuram būtu labākais. Profesija ir arī tāda, kurai ir stabils pamats – ārstniecība. Ja nu man pēkšņi nepatīk šī specialitāte, vienmēr var pārkvalificēties citā jomā, jo ārstam nepieciešamo zināšanu pamatbagāža jau man ir. Ja kādreiz izdomāšu darīt ko citu, mā-

Ja Cesvainē strādātu katru dienu, darba pietiktu?

– Ja. Rinda ir mēnesi uz priekš.

Ir gadījumi, kad cilvēks pierakstās, bet neatnāk.

– Tā ir problēma, protams, bet es ar to rēķinos. Cilvēkam vajadzētu iepriekšējā dienā atteikt, vēlākais tās dienas rītā. Ja pasaka brīdī, kad viņam jau jābūt krēslā, mēs vairs nevaram mainīt grafiku. Mums stāv tukšs kabinets, par kuru ir jāmaksā. Turpretī ir cilvēki, kuri gribētu ierasties ātrāk, tāpēc mums ir svarīgi zināt, ja cilvēks nevar ierasties.

Guna Graudiņa

turpinājums no 1.lpp

Lai pēdējais ceļš būtu skaists

lietus tecēja kapličā. Arī sienas bija notecējušas. Kapličā ir sakrauti būvmateriālu un dakstiņi, un vietas ir maz. Jumta remonts rada neērtības, lai izvadītu aizgājējus no kapličas. Jo ir gadījumi, kad nevar izvadīt no mājām. Taču cilvēki ir saprotoši un piekrīt izvadīt arī pie kapa.

Pēteris stāsta, ka pirms izvadīšanas remontdarbi tiek pārtraukti, kapliča sakopta. Protams, tas rada papildus darbus un neērtības, bet remontu marta beigās plānots pabeigt.

Vēlējos sīkāk uzzināt arī par labiekārtošanas darbu strādnieka pienākumiem, tāpēc sarunājos ar **Pēteri Antonovu**.

Kādā sarunā ar „Divu torņu” saimniecēm Ilvu un Sanitu Ozolām atklājās, ka visvairāk sēru vainagu un pušķu sanāk gatavot tieši februārī. Pēteris gan novērojis, ka vairāk mirst rudenī, kas reizē ar tumšā laika iestāšanos ir depresiju laiks.

Pēteris ar darbu Ķīnderu kapos saistīts jau 15 gadus, no tās dienas, kad atnāca dzīvot uz „Aizsaļu” mājām blakus kapsētai. Sākumā – kā kapu kopējs, tad racis kapus, bet tagad sešus gadus – labiekārtošanas darbu strādnieks.

Ko dara labiekārtošanas darbu strādnieks?

– Tiekos ar piederīgajiem, vienojamies par bērū norises laiku. Ierādu kapa vietu, ja tādas šeit vēl nav. Ja nepieciešams, izsniedzu kapu inventāru – lāpstas, dēļus, stangas. Parasti piederģgie izvēlas apbedīšanas firmas, kurām jau ir savs inventārs.

Uzturam kārtībā kapu teritoriju visos gadalaikos. Daudz darba ir rudenī pie lapu sagrābšanas un izvākšanas no kapu teritorijas. Pavasarī pārkasām visu no jauna un izcērtam ataugušos krūmājus, nozāģējam

lauztos kokus un savācam kritušos zarus. Vasarā pļaujām zāli visā kapu teritorijā starp apbedījumiem. Ja nepieciešams, lūdzu palīgus no „simtlatniekiem” vai GMI pabalsta saņēmējiem. Ziemā jāfīra celiņi un slidenā laikā jānokaisa ar smilti. Zvanu bērēs kapu zvanu.

Tuvinieka aiziešana piederīgajiem ir smags brīdis, tāpēc mēs kapsētā palīdzam, ko vien lūdz un kas ir mūsu spēkos. Ziemā attīrām kapa vietas no dziļā sniega un sagatavojam kapa vietu apbedīšanai. Vasarā noplaujam zāli apkārt kapa vietai.

Šis ir specifisks un psiholoģiski grūts darbs. Ja aizgājējs ir man ļabi zināms cilvēks, tas rada papildus emocijas. Bet ar gadiem rodas pieredze un saprašana kā attiecīgajā situācijā rīkoties un ko no manis gaida. Tuvinieki, kuriem šāda nelaime ir pirmo reizi, jautā - ko un kā darīt? Izsakot līdzjūtību, pastāstu kādā secībā darbi darāmi un kas ir nepieciešams. Ja vajag, iesaku apbedīšanas firmu, izvadītāju, muzikantus.

Cik cilvēki Ķīnderēs gadā tiek apglabāti?

– Pēdējos gados no kapusvētkiem līdz kapusvētkiem atdusas vidēji Ķīnderēs raduši no 35 līdz 42 cilvēkiem. Mums ir kapu grāmata, kurā reģistrējam mirušo kapa vietu, apbedīšanas gadu. Ķīnderu kapos atdusas Cesvaines novada, Dzelzavas, Virānes, Sarkaņu un citu pagastu iedzīvotāji. Bet ir arī tādi, kas te dzi-muši, taču pēdējos gadus dzīvojuši citur, kā arī ārzemju latvieši, kam saknes ir Cesvainē. Dzimtāji zemē apbedīti Kanādā, Zviedrijā un Austrālijā dzīvojušie.

Atšķirības no lielpilsētu kapiem, kapa vietu izvēle mums ir diezgan plaša. Ir, kas grib pēc kārtas ierādītās

Darbību uzsāk “Senioru ceļš”

Jau iepriekš rakstīju, ka tas ir sieviešu tiesību institūta izstrādātais projekts Lailas Balgas vadībā, kuru finansē Šveices valdība.

Projekta mērķis ir izglītot sabiedrību:

- Veicināt aktīvu senioru pilsonisko līdzdalību
- Nostiprināt NVO lomu, sadarbības tīklus, veidot savā darbībā partnerību
- Veicināt drošības nostiprināšanos, nodrošinot senioriem mācības, informācijas pieejamību un savstarpēju sadarbību psiholoģiskai, juridiskai, fiziskai un tehniskai paš aizsardzībai.

- Veicināt mūžizglītības attīstību, nodrošinot apmācības ar modernām tehnoloģijām.
- Veicināt sociālās atstumtības un nabadzības mazināšanu, veidojot interešu grupas aktīvas novecošanas popularizēšanā, jaunu pakalpojumu veidu attīstīšanā un uzņēmējdarbībā.

Kā sprotat, nodarbības paredzētas dažādās jomās. Nedaudz šoreiz uzrakstīšu par uzņēmējdarbību, jo par to interesējas vairāki mūsu rīkotās izstādes dalībnieki.

Nodarbības uzņēmējdarbībā paredzētas nākošā gada sākumā, bet ir cilvēki, kuri vēlas saražoto realizēt, lai papildinātu ģimenes budžetu.

kapa vietas jaunošos kapos. Vienojamies arī ar piederīgajiem par kapa vietu ierādīšanu vecajos kapos. Ir vietas, kur izdarām otros apbedījumus – virsū vecajiem. Vecie apbedījumi ir rakti dziļāk nekā divi metri, tāpēc nav jābaidās, ka uzraks veco kapu. Kapračiem tiek konkrēti parādīts, kur rakt.

Kas sāpina?

– Sāpīgs jautājums joprojām ir atkritumu šķirošana. Cilvēki atkritumus met, kur pagādās. Ir arī apzinīgi, kas atkritumus – sveču taukus, plastmasas podiņus, stikla sveču traukus, plastmasas maisiņus izmet tam paredzētajos konteineros. Organiskos atkritumus – lapas, vainagus, ziedus var mest bedrēs. Lūdzu to ievērot un šķirot atkritumus. Aicinu cilvēkiem būt saprotošiem. Ļoti neapmierina, ka kapos brauc mašīnas, kur tas nav atļauts. Tam paredzēti laukumi, kur var piebraukt un novietot auto. Īpaši nejaucas sekas tam ir pavasarī, kad uz ceļa ir šķīdonis. Ceļš jau tā jūk lielāji dzīvojušie.

Atšķirības no lielpilsētu kapiem, kapa vietu izvēle mums ir diezgan plaša. Ir, kas grib pēc kārtas ierādītās darīt ikviens. Kā redzat sevis pilnveidošanai ir domāts arī projekts „Senioru ceļš”, kura nodarbības varina sāpt paņem līdzīgu savu bērnu vai mazbērnu, jo viņiem ir interese par kādu no tēmām. Daudz ko jaunu varat uzzināt piedaloties „Latvijas Avīzes” dienā 25.

Februārī Cesvaines vidusskolā, kur būs iespējams satikt arī domubiedrus. Par dažādiem organizatoriskiem jautājumiem varat sazināties ar projekta koordinatori Ilzi Līcīti (t.26574454, 64852880).

Ja ir vēlme tikties ar mājražotājiem saistītiem uzņēmumiem par savas produkcijas realizācijas iespējām, vēlama individuāla konsultēšanās. Ja domājat, ka tomēr lietderīgāki ir kolektīva tikšanās, dariet to zināmu koordinatorei. Mūsu palīgi ir un var būt novada nevalstiskās organizācijas, ar kurām rītes sadarbība organizatoriskā, informējošā un līdzdalības ziņā, lai veidotu plašāku

Vilnis Špata foto

Ķīnderu kapliča.

Kas sniedz gandarījumu?

– Patīk, ja kapi ir sakopti un savestā kārtībā atkritumu vietas, noplautā zāle pirms kapusvētkiem, nokasīti celiņi. Ir jauki, ka bērū ceremonijas norit skaisti un tuvinieki ir apmierināti. Pēc kapusvētkiem kapi ir sakopti un mēs varam atvītkļot. Priece, ja mūsu ieguldītais darbs ir pamanīts un pasaka paldies.

Guna Graudiņa

Par rokdarbu izstādi-pārdošanu pagājušajā rudenī interese bija liela.

sadarbības tīklu un iesaistītu pēc iespējas vairāk seniorus arī tos, kuri nav NVO biedri. Gaidīsim mūsu koordinatores norādes, jo mums pašiem ir jābūt gataviem atbildēt par to, kā rit un veidojas mūsu dzīve.

Martā paredzēta praktiskā darbnīca par lietiško stilu vecākās paaudzes ļaudīm. Sekojiet afišām. Pāsākumos gaidīsim arī viriešus. „Un atceries, ka dzīve ir tāds mirklis Tss, skrien laika upe projām nevaldām”. Varbūt visi kopā sadarbojoties šo atlikušo laiku kopā varam padarīt priecīgāku.

Ināra Muizniece

Skolas padomes sēdē

Cesvaines vidusskolas padomes sēdē 16. februārī padomes vadītājs Atis Grīnbergs iepazīstināja klātesošos ar veikto vecāku aptauju, tās rezultātiem un vecāku izteiktajiem priekšlikumiem skolai un vecāku padomei. Nolēma, ka atbildes uz vecāku ierosinājumiem sagatavos skolas direktors Didzis Baunis.

Lai uzlabotu informācijas apriti starp skolu, skolas padomi, skolēniem un viņu vecākiem aktuālās skolas informācijas izvietošanai internetā ir nepieciešams izveidot Cesvaines vidusskolas mājas lapu. Mājas lapas izveidi un uzturēšanu nolēma uzticēt Cesvaines vidusskolas pašpārvaldei, sadarībā Skolēnu pašpārvaldes vadītājam Robertam Lielķikutam uzdeva veikt skolēnu atlasi šim darbam un organizēt sadarbību ar skolotāju U.Fjodorovu lai varētu uzsākt mājas lapas izstrādi. Nolēma aktuālu informāciju par skolas padomes darbu un pieņemtajiem lēmumiem publicēt laikrakstā „Cesvaines Ziņas” un jaunizveidotajā Cesvaines vidusskolas mājas lapā.

Domes priekšsēdētājs Vilnis Špats sēdes dalībniekus iepazīstināja ar domes budžetu 2011.gadam un naudas plūsmas prognozēm, pašvaldībā notiekošajiem projektiem, to gaitu un situāciju sociālajā sfērā. Priekšsēdētājs lūdza skolas vadību, skolotājus un skolas padomi vērst savu darbību uz skolas autoritātes un prestiža uzturēšanu un ceļšanu. Tas ir ļoti būtiski, lai Cesvainē būtu skola un arvien vairāk skolēnu, kas tajā mācītos, kas ir svarīgs priekšnoteikums, lai novads varētu patsāvēt un attīstīties arī nākotnē.

Direktors Didzis Baunis klātesošos iepazīstināja ar e-klases darbību, kā arī par jaunajiem LR MK noteikumiem, kas reglamentē skolas un vecāku pienākumus un atbildību, saistībā ar skolēnu kavējumiem un to uzskaiti.

Valsts Policijas Vidzemes reģionālās pārvaldes Madonas iecirkņa inspektors Juris Graudiņš iepazīstināja ar veiktajām Valsts Policijas aktivitātem saistībā ar nepilngadīgo personu, alkohola lietošanas un smēķēšanas sabiedriskās vietās ierobežošanu.

Vidusskolas pašpārvaldes pārstāvis Roberts Lielķikuts informē par skolas autobusa kustību un izsaka skolēnu lūgumu precizēt autobusa izbraukšanas laikus, lai novērstu situācijas, ka skolas autobuss no kāda pieturas punkta vai skolas izbrauc agrāk, nekā tas paredzēts, kā rezultātā skolēni nokavē autobusu gan no rīta, braucot uz skolu, gan atpakaļ uz mājām.

Nākamo padomes sēdi plānots sasaukt 11. maijā.

Anita Greidiņa, padomes sekretāre

Sociālo iemaksu parādi var ietekmēt pensijas

Sociālo iemaksu parādi uz pabalstiem iespaidu neatstās, varētu ietekmēt pensijas, tā kārtējā sēdē, uzklusot nozares amatpersonas, secināja Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas deputāti.

Uzņēmumu un iestāžu sociālo iemaksu parādi strādājošajiem piešķiramo pabalstu apjomu neietekmēs, taču varētu atstāt iespaidu uz pensijas apmēru pirmspensijas vecuma cilvēkiem. „Ja darba devējs par strādājošajiem nav veicis nepieciešamās sociālās apdrošināšanas iemaksas, tas sociālās apdrošināšanas pabalstu aprēķinu neietekmēs, jo šajā gadījumā vēra tiek ņemtas deklarētās, nevis faktiski veiktās sociālās iemaksas. Savādāk ir ar pensijām, jo no šī gada pensiju uzkrājumā tiek ieskaitītas tikai par darbiniekiem faktiski veiktās sociālās iemaksas. Tas nozīmē, ka cilvēkiem, par kuriem darba devējs šogad nebūs veicis nepieciešamās sociālās apdrošināšanas iemaksas, dodoties pensijā, būs jāērķinās ar mazāku pensiju,” norāda komisijas priekšsēdētāja Aija Barča.

Uz gada sākumu uzņēmumu un iestāžu sociālo iemaksu parādi sasnieguši 117 miljonus latu, taču situācija ir dinamiska un dati mainās, turklāt sociālo iemaksu parādu segšanai tiek novirzīti citos nodokļos pārmaksātie līdzekļi, komisijai skaidroja Valsts ieņēmuma dienesta pārstāvis.

Komisija noskaidroja, ka lielākie sociālo iemaksu parādi izveidojušies uzņēmumiem, kas strādā pārtikas ražošanā, tirdzniecībā, kā arī būvniecībā.

Saeimas preses dienests

No 1. līdz 21.martam 12.klases abiturienti, topošajiem Latvijas Universitātes (LU) studentiem, iespējams pieteikties LU Fonda stipendiju programmai „Ceļmaize 2011 un M.M.V.Petkevičs piemiņas stipendija”, aizpildot on-line anketu mājas lapā www.fonds.lv

Nr.2 (212) 2011.gada 25.februārī Izdevējs: Cesvaines novada dome Reģistrācijas apliecība Nr.1578 Tirāža 550 eks. Redaktore Guna Graudiņa, tālr. 64852030 e-pasts:guna.graudina@cesvaine.lv Iespējamais SIA "Latgales drukā", Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild rakstu autori.

Gatavojamies Lielajai Talkai

Kustības „Lielā Talka” organizatori sadarbībā ar Eiropas Parlamenta Informācijas biroju un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā vēlas aicināt Latvijas iedzīvotājus kļūt par Lielās Talkas **brīvprātīgiem palīgiem** un 30.aprīlī sniegt savu palīdzīgo roku ikvienam Talkas koordinātoram ikvienā pašvaldībā.

Akcijas ideja: laikā no 1. līdz 27.martam aicinām Latvijas iedzīvotājus kļūt par Lielās Talkas brīvprātīgiem palīgiem 30.aprīlī ikvienā Latvijas novadā un pilsētā. Ikviens interesents Lielās Talkas mājas lapā www.talkas.lv reģistrē savu dalību un interaktīvā kartē atzīmē sev ērtāko novadu/pilsētu, kurā 30.aprīlī vēlas būt par palīgu Lielās Talkas koordinātoram pašvaldībā. Aprīļa pirmajā nedēļā saraksts ar brīvprātīgiem, kuri reģistrējušies attiecīgajā novadā tiek

Tautas skaitīšana internetā

Tautas skaitīšana ir desmitgades nozīmīgākais statistikas projekts, kurā atbilstoši tās kritērijiem iegūts informācija par visiem iedzīvotājiem un viņu mājokļiem.

Tautas skaitīšana sniedz iespēju precīzi uzzināt par iedzīvotāju skaitu, sastāvu, nodarbošanos, izglītību, migrāciju, kā arī informāciju par mājokli.

No 1. līdz 10. martam būs iespēja aizpildīt anketu internetā, tautas skaitīšanas mājas lapā <http://www.tautasskaitisana.lv/lv/sakumlapa>. Aizpildīt anketu internetā ir mūsdienīgāk, ērtāk un ātrāk. Lai piekļūtu tautas skaitīšanas anketai, būs jāievada savs personas kods un pases numurs, savs e-paraksts, vai arī internetbankas identifikatori. Aizpildiet anketu internetā par visiem savas ģimenes locekļiem! Lai to izdarītu, jāzina pārējo ģimenes locekļu personas kodi.

Aizpildot anketu internetā, Jums prasīs norādīt visus Jūsu mājāsaimniecības locekļus. Tos, kuri nebūs aizpildījuši tautas

skaitīšanas anketu internetā, laikā no 17.marta līdz 31.maijam tautas skaitītāji apciemots dzīvesvietā. Par to, vai pie durvīm zvana tautas skaitītājs, vari pārliecināties, palūdzot uzrādīt apliecību ar fotogrāfiju. Tautas skaitītājiem atbilstoši Tautas skaitīšanas likumam ir tiesības ierasties pie Jums laikā no 7:00 līdz 21:00. Šaubu gadījumā zvani 80000777.

Jautājumi, ko jautās būs saistīti ar izglītību, darbu, valodu un mājokli. Neprasīs par ienākumiem, uzkrājumiem vai veselības stāvokli. Visas sniegtās atbildes ir konfidencialas. To garantē Tautas skaitīšanas likums.

Tautas skaitīšanā iedzīvotājiem uzdos jautājumus par izglītību, ekonomisko aktivitāti, ģimenes stāvokli, tautību, valodu, kuru pārsvarā lieto mājās, kā arī par migrāciju. Uzdos jautājumus par mājokli – mājokļa tips, piederība, platība, ūdens apgādes sistēma, apkures veids, labiekārtotība, kā arī ēkas, kurā atrodas mājoklis, uzcelšanas gads.

Paldies

Vislielākais paldies Cesvaines luterāņu mācītājam Hansam Jensonam un visai draudzei par atļauju izvadīt no luterāņu baznīcas un guldīt draudzes kapos mūsu mīļo ģimenes galvu Edgaru. Paldies par sirsnību un atbalstu draudzes māsām, kuras sakārtoja baznīcas telpas un ieskandināja atvadu zvanu.

Pateicos mūsu katoļu draudzes prāvestam Andrejam Kazakēvičam par vīra apmeklējumu slimības laikā, lūgšanām un sirsnīgo izvadīšanu. Paldies visai manai draudzei, īpaši draudzes māsām par lūgšanām un drauga plecu manās sāpēs.

Pateicos Cesvaines korim, ērģelniecei Baibai, Edgara vaļasprieka draugiem – medniekiem un makšķerniekiem, visiem kaimiņiem un kolēģiem, skolotājiem Lindei par baltajām rozēm.

Pateicos mūsu mīļajai internēt-

skaitīšanas anketu internetā, laikā no 17.marta līdz 31.maijam tautas skaitītāji apciemots dzīvesvietā. Par to, vai pie durvīm zvana tautas skaitītājs, vari pārliecināties, palūdzot uzrādīt apliecību ar fotogrāfiju. Tautas skaitītājiem atbilstoši Tautas skaitīšanas likumam ir tiesības ierasties pie Jums laikā no 7:00 līdz 21:00. Šaubu gadījumā zvani 80000777.

Jautājumi, ko jautās būs saistīti ar izglītību, darbu, valodu un mājokli. Neprasīs par ienākumiem, uzkrājumiem vai veselības stāvokli. Visas sniegtās atbildes ir konfidencialas. To garantē Tautas skaitīšanas likums.

Tautas skaitīšanā iedzīvotājiem uzdos jautājumus par izglītību, ekonomisko aktivitāti, ģimenes stāvokli, tautību, valodu, kuru pārsvarā lieto mājās, kā arī par migrāciju. Uzdos jautājumus par mājokli – mājokļa tips, piederība, platība, ūdens apgādes sistēma, apkures veids, labiekārtotība, kā arī ēkas, kurā atrodas mājoklis, uzcelšanas gads.

skolai, direktorei un visam kolektīvam par atļauju izmantot skolas telpas bērnu mielastam, skolotājiem Intai par palīdzību atvadu vakara organizēšanā, virtuves meitenēm par ēdiena gatavošanu un pasniegšanu.

Pateicos izvadīšanas biroja „Ritums” vadītājai Irēnai par patiesu līdzjūtību un viņas puīšiem par akurātību un veiklību pienākumu pildīšanā.

Lai Dievs jūs visus, mīļie cesvainieši, bagātīgi atalgo pat par kluso nopūtu šajā notikumā.

Lai Dievs mūs visus svētī un vieno brāļu mīlestībā mūsu tik skaistajā un baltajā tēvuzemē, lai mēs vēl šeit būdām iemācamies cienīt un mīlēt viens otru.

Pāri visam lai mūs visus apņem bezgalīgā Dieva žēlastība un visus mūžībā aizgājušos uzņem savā Valstībā.

Savā un dēlu vārdā Zenta Vizule

Kultūras afiša

No 21. līdz 28. februārim „Kraukļu skolā” – izstāde „Rakstniekam Andrim Jakubānam – 70”

25. februārī Cesvaines vidusskolā – „Latvijas Avīzes” dienas. Pasākumā piedalīsies laikraksta veidotāji un stāstīs par dažādiem tematiem – par tikko kļajā nākušo dziednieku grāmatu „100 dziednieki Latvijā”, būs apskatāma rakstnieces un publicistes Monikas Zīles sarakstīto grāmatu izstāde, Kristaps Baņķis stāstīs par astroloģiskajām prognozēmu valstībā, savukārt dabas pētnieks Guntis Eņiņš atspoguļos rakstu sērijas „100 dabas brīnumi Latvijā” notikumus. Praktiskā pieredzē dalīsies rokdarbniece un skaitumkopšanas speciāliste, kā arī gaidāmas citas aktivitātes.

Pasākumu kuplinās Cesvaines tautas deju kolektīvs un jaunie ģitāristi.

26. februārī plkst. 17.00 Cesvaines vidusskolā – Žetonvakars

28. februārī Cesvaines vidusskolā – Lorijas Vudas koncerts

No 1. līdz 12. martam Kraukļu bibliotēka Izstāde – Starptautiskā sieviešu diena

5. martā plkst 16.00 Cesvaines vidusskolas zālē Jauno estrādes grupu koncerts. Koncertā piedalās Cesvaines vidusskolas, Madonas, Liezēres un Jaungulbenes skolu estrādes ansambļi.

7. martā plkst 10.00 domes zālē informatīvs seminārs valsts kontrolējošo un uzraugošo institūciju aktualitātes. Par aktualitātēm informēs:

Valsts darba inspekcija Ainārs Šmagris (Gulbene),

Tehniskās uzraudzības inspekcija Pēteris Eriņš (Madona),

Valsts auto inspekcija Jānis Freijs (Madona),

Valsts ugunsdzēsības dienests Erlands Stangainis (Madona),

Valsts ieņēmumu dienests Līga Īvāne (Madona). Semnāru organizē Latvijas lauku Konsultāciju un Izglītības Centrs sadarbībā ar Cesvaines novada domi.

12. martā Cesvaines vidusskolā Austrumlatvijas senioru koku kopmēģinājums, koncerts

18. martā plkst. 19.00 „Kraukļu skolā” – koncertprogramma „Manā četrstābu sirdī...” (ieeja Ls1) plkst. 22.00 „Kraukļu skolā” – balle kopā ar grupu „Pa-pa blice” (ieeja Ls1.50) /Radošā apvienība S&G no Apes/

25.martā Atceres brīži veltīti komunistiskā terora upuru piemiņas dienai.

26.martā Cesvaines vidusskolā dāmu deju grupas „Kamenes” 10 gadu jubileja.

Pērku govi. Tel.29987749, 64852353.

Dzimuši

Gustavs Jankovičs janvārī

Agnese Kiseļova janvārī

Apsveikumi

*Drīz logā smiesies
pavasara rīti,
kas uzdāvinās
prieka vizbulīti...
Vēl laiks tev atvēlējies
daudz –
teikt labus vārdus,
smaidus dāvināt.*

Nozīmīgajā dzīves gadskārtā sveicam:
85 gados – Jāni Medni

Cesvaines pašvaldība

*Man baiļu nav – lai gadi nāk un iet,
Pie zemes mani gadiem nenoliekt!
Man nevajag ne kārtis burt, ne zīlēt –
Es gribu tikai dzīvi ļoti mīlēt.
Un dzirdēt nemieru, kas tajā dūc,
Un sasniegt visu, kas vēl neiegūts.*

Mīļi sveicam skaidrajās dzīves jubilejās
mūsu kolēģītes **Māriti Kubīlusi un Rudīti Leieri**

Lai gadi nāk viegliem soļiem, sniedzot enerģiju, veselību un veiksmi katrai dienai!

Cesvaines PII kolektīvs

*Dzīvē ir tik daudz skaista –
Ziedi, krītošs sniegs,
lēcoša saule ...
Tomēr visskaistākais
ir cilvēks,
Cilvēka sirds, kas pati
staro,
Bet gaismu un siltumu
citiem dod ...*

(I. Ziedonis)

Sirsnīgi sveicam kolēģīti
Inu Šulci skaistajā
dzīves jubilejā!

Cesvaines vidusskolas kolektīvs

Dažādi

Iepērkoties Daces Gorsvānes autoveikalā, pārmaksāju nelielu naudas summu. Nemiers bija visu nedēļu līdz nākamajai ceturtdienai - kā būs, ko teiks Dace. Bet viss nokārtojās labi. Paldies! Lai tādu pārdevēju, kuriem var uzticēties, būtu vairāk.

Ausma

*Šodien apstājies laiks,
Tavs laiks, mīļā māmuliņ,
Un es varu
Tikai galvu zemu noliekt
Un kļusu paldies
Par tavu mūžu pasacīt...*

Izsakām līdzjūtību **Aldim Krūmiņam** ar ģimeni, māmuļu un mūžībā aizvadot.

Greidiņu un Apenšu ģimenes „Grūbās”

Miruši

Valdis Smirnovs 1931 - 2011

Edgars Vizulis 1936 - 2011

Gundega Zujāne 1967 - 2011

Anna Sprinģe 1930 - 2011

